

Hørings svar til Forslag til ny byggteknisk forskrift (TEK17)

§ 1-1. Formål.

Forskriften skal sikre at tiltak planlegges, prosjekteres og utføres ut fra hensyn til god visuell kvalitet, universell utforming og slik at tiltaket oppfyller tekniske og funksjonelle krav til sikkerhet, miljø, helse og energi.

(Begrunnelse for tilføyelsen; og *funksjonelle*: ikke sjelden oppleves at man tilfredsstiller frittstående preaksepterte tekniske krav, men satt i kontekst og med andre løsninger, oppnås ikke ønskes funksjon. Bedre presisering vil øke fokus mot funksjonskravene.)

---

§ 2-1. Dokumentasjon for oppfyllelse av krav. Generelt.

(2)

Dokumentasjon skal være skriftlig. I den grad det er behov for annen type dokumentasjon for å vise oppfyllelse av krav, eksempelvis fotodokumentasjon av skjulte detaljer, så skal dette også vedlegges.

(Begrunnelse for siste ledd; stikk kontroll viser dessverre at skjulte feil og mangler oppdages for sent, og gjerne etter skade/følgeskader.)

---

§ 8-3. Uteoppholdsareal.

(3) Uteoppholdsareal skal utformes slik at fare for personer unngås. Følgende skal minst være oppfylt:

- a) Lekearealer skal avskjermes mot trafikk.
- b) Nivåforskjeller skal sikres slik at fallskader forebygges.
- c) Utgang fra byggverk, og frem til sikkert oppholdssted, skal utformes slik at oppstuvning ved rømning unngås.

(Begrunnelse for nytt underpunkt c; I barnehager, sykehjem, m.flere, erfarer vi at enkelte (rømnings)utganger fra bygget kommer i konflikt med terreng, funksjoner eller installasjoner som hindrer rask og sikker rømning, eller reduserer rømningshastigheten med fare for oppstuvning av personer.)

---

§ 8-8. Parkeringsplass og annet oppstillingsareal.

(2) Bygning med boenhet med krav om heis, byggverk med krav om universell utforming og uteareal for allmennheten, skal ha tilstrekkelig oppstillingsareal for rullestol, barnevogn mv. tilpasset byggverkets og utearealets størrelse og funksjon. Oppstillingsarealer skal utformes slik at bruk av disse ikke hindrer adkomst til, eller rømning fra byggverket.

(Begrunnelse for tilføyelsen av siste setning; Vi erfarer at det i for liten grad tas hensyn til kapasitet eller fysisk skille ved slike oppstillingsplasser, slik at reduserer adkomst-/rømningsmulighetene for byggverket.)

---

§ 11-6. Tiltak mot brannspredning mellom byggverk.

(7) Byggverk som medfører særlig stor sannsynlighet for påsatt brann, på grunn av plassering, utforming eller ved virksomhet som er i dem, skal prosjekteres, utføres og sikres slik at sannsynligheten for antennelse reduseres til akseptabelt nivå.

(Begrunnelse for nytt punkt 7; Barnehager, skoler, kirker, asylmottak, o.l. er særlig utsatt for brannstiftelser, og dette er et forsøk på økt fokus for at man ved relativt enkle midler og god planlegging kan forebygge brann og begrense konsekvensene av brann. Vi sikter da til tiltak som utebelysning, planering av vegetasjon, plassering og utforming av porter, grunder, avfalls plasser. Videre enkle bygningsmessige som brannsikre hulroms- og lufteventiler, etc.)

---

§ 11-8. Brannceller.

(3) Brannceller som ved normal bruk medfører stor sannsynlighet for spredning av brann og branngasser til andre brannceller, skal prosjekteres og utføres slik at branncellefunksjonen ivaretas i den tid som er nødvendig for rømning og redning.

(Begrunnelse for nytt pkt.3; I dagens sykehjem, og tilsvarende institusjoner, settes branncellefunksjonen systematisk ut av spill gjennom at dørene til beboerrom og fellesstuer holdes mer eller mindre åpne gjennom store deler av døgnet. Dette også uten at det er personer i de nevnte rom. Dette henger sammen med at det for helsepersonell, spesielt ved lavere bemannede tider på døgnet, er lettere å ha kontroll med den enkelte beboers tilstand og oppholdssted. Videre føler mange eldre behov for trygghet gjennom lys/lyd fra omgivelsene som slike delvis åpne dører gir. Problemstilling gjelder også for en rekke salgs- og forsamlingslokaler. Forslaget vil gi økt oppmerksomhet rundt disse utfordringene, og bidra til at det blir utarbeidet tiltak som ivaretar brannsikkerheten på en bedre måte.)

---

§ 11-9. Egenskaper til materialer og produkter ved brann.

(2) Materialer og produkter skal ha egenskaper som ikke gir uakseptable bidrag til brannutviklingen. Det skal legges vekt på mulighet for antennelse, hastigheten av varmeavgivelse, røykproduksjon, utvikling av brennende dråper og tid til overtenning. Videre skal det legges vekt på materialer og produkters egenskaper og bidrag til brannutvikling som følge av utilsiktet branneksposering som følge av feil utførelse eller skade.

(Begrunnelse for tilføyselen av siste setning; Dette er et forbedringsforslag for økt oppmerksomhet rundt en helhetsvurdering når det gjelder bruk av materialer som er skjermet og lite utsatt for direkte eksponering av flammer ved en brann. I en del byggverk er sannsynligheten for skader og slitasje stor, eksempelvis i industri og lager, og det kan være aktuelt å benytte overflater og isolasjon m.m. som er mer robust og med bedre branntekniske egenskaper).

---

§ 11-12. Tiltak for å påvirke rømnings- og redningstider.

(6)

I byggverk beregnet for virksomhet hvor rømning og redning kan ta lang tid, eller i byggverk beregnet for brukere med funksjonsnedsettelse, skal det brukes aktive tiltak som øker den tilgjengelige rømningstiden. Det skal legges vekt på tiltak som hindrer røyk og branngasser fra oppholdsrom og tekniske rom å nå ut i rømningsveiene.

(Begrunnelse for nytt pkt.6; I en rekke helsebygg, salgs- og forsamlingslokaler er dedikerte rømningsveier utsatt for skadelige røykgasskonsentrasjoner, gjennom at løsninger ikke tar tilstrekkelig hensyn til bruken av rømningsveienes tilstøtende lokaler. De prosjekterende kan da velge selvlukke-/frisving-dører, røykkontroll, eller annet for å ivareta utsatte deler av byggverket.)

---

§ 11-13. Utgang fra branncelle.

(7) Dør til rømningsvei skal prosjekteres og utføres slik at den sikrer rask rømning og slik at det ikke oppstår fare for oppstuvning. Følgende skal minst være oppfylt:

- a) Dør skal ha tilstrekkelig bredde og høyde, og den skal være lett å åpne uten bruk av nøkkel.
- b) Dør skal slå ut i rømningsretningen. Dør til rømningsvei kan likevel slå mot rømningsretningen dersom det ikke er fare for oppstuvning ved rømning.
- c) Dersom det av hensyn til virksomhetens art gjør det nødvendig å styre og kontrollere rømning, må det prosjekteres og utføres løsninger som sikrer likeverdig personsikkerhet som over.

(Begrunnelse for nytt pkt.c; En del institusjoner har skjermede enheter med behov for løsninger som ivaretar flere behov. Ikke minst gjelder dette for sykehjem, rusinstitusjoner, barne- og ungdomshjem, fengsler etc. Punktet vil gi økt oppmerksomhet rundt slike problemstillinger, som idag ofte faller mellom to stoler.)

---

§ 11-14. Rømningsvei.

(1) Rømningsvei skal på oversiktlig og lettfattelig måte føre til sikkert sted. Den skal ha tilstrekkelig bredde og høyde og være utført som egen branncelle tilrettelagt for rask og effektiv rømning, og utformet slik skal det ikke kunne forekomme temperaturer, røykgasskonsentrasjoner eller andre forhold som hindrer rømning.

(Begrunnelse; siste ledd er en viktig presisering om rømningsveienes faktiske funksjon.)

---

§ 12-12. Avfallssystem og kildesortering.

(1) Det skal tilrettelegges for kildesortering av avfall. Avfallsbrønner, avfallssug eller annet avfallssystem skal prosjekteres og utføres slik at det ikke oppstår sjenerende støy, lukt, brannfare eller annen ulempe.

(Begrunnelse; brannfare bør nevnes spesielt, slik at det tilrettelegges for riktig kapasitet, og skjerming mot uvedkommende.)

---

§ 12-13. Dør, port mv.

(2) Bredde og høyde skal tilpasses forventet ferdsel og transport, inklusiv rømning ved brann, og skal minst oppfylle følgende:

.....

f) Terskel skal være anlagt på fast underlag, og for branncelledører skal det faste underlaget være ubrennbart med mindre noe annet fremgår av produktets godkjenning og bruk.

(Begrunnelse for nytt pkt.f; Dette er en gjenganger, hvor terskler blir stemoderlig og feil behandlet, og med evindelige diskusjoner om (ufullstendig) produktokumentasjonen. Stikk kontroll avdekker både løse terskler pga. sviktende underlag, og både tepper og gulvbelegg ubrudd under terskler. Denne presiseringen er viktig og gratis.)

---

§ 12-14. Trapp.

(1) Trapp skal være lett og sikker å gå i. Bredde og høyde i trapp skal tilpasses forventet ferdsel og transport, herunder rømning. Følgende skal minst være oppfylt:

.....

k) Trinnbredden i bokstavene h-j, måles fra der inntrinn tilfredsstillende minstekravene.

(Begrunnelse; presisering av måleregler, som er spesielt viktig der det benyttes spiraltrapp).

---

§ 12-17. Vindu og andre glassfelt.

b) I byggverk med krav om universell utforming skal vindu og andre glassfelt i yttervegg over terreng være sikret. I skoler og barnehager skal alle vinduer og andre glassfelt der barn kan oppholde seg sikres. Vinduer som er tilrettelagt for rømning skal dog sikres slik at rask og sikker rømning ikke hindres.

(Begrunnelse for siste setning; Stikk kontroll avdekker at man ikke tar tilstrekkelig hensyn til de vinduer som er tilrettelagt og skiltet for rømning, og sikrer disse som de øvrige vinduer med låse-/lufteanordninger).

---

§ 13-7. Lys.

(4) Lys som benyttes for økt oppmerksomhet rundt farer eller sikkerhetsinstallasjoner skal sikres mot utilsiktet reduksjon eller utkobling.

(Begrunnelse; Dette er en presisering for å unngå at man endrer belysningen, som eksempelvis ledelys til etterlysende ledesystemer, utebelysning, trapperomsbelysning mm, som reduserer deres funksjon).

---

§ 13-16. Rengjøring før bygning tas i bruk.

Overflater i alle rom, himlingsrom, kanaler, i faste kabinetter/skap og lignende skal være rengjort før bygning tas i bruk. Overflatene skal være frie for synlig støv og fett.
